

Sylabus 2020/2021														
Opis przedmiotu kształcenia														
Nazwa modułu/przedmiotu	Socjologia w medycynie						Grupa szczegółowych efektów kształcenia							
							Kod grupy D	Nazwa grupy Nauki behawioralne i społeczne z elementami profesjonalizmu						
Wydział	Lekarski													
Kierunek studiów	Lekarski													
Specjalności	Nie dotyczy													
Poziom studiów	jednolite magisterskie X * I stopnia ☐ II stopnia ☐ III stopnia ☐ podyplomowe ☐													
Forma studiów	X stacjonarne X niestacjonarne													
Rok studiów	II						Semestr studiów:	☐ zimowy	☐ I	☒ letni	☐ lub			
Typ przedmiotu	X obowiązkowy ☐ ograniczonego wyboru ☐ wolny wybór/ fakultatywny													
Rodzaj przedmiotu	☐ kierunkowy ☐ podstawowy													
Język wykładowy	X polski ☐ angielski ☐ inny													
* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając ☐ na X														
Liczba godzin														
Forma kształcenia														
Jednostka realizująca przedmiot	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytorne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Ćwiczenia specjalistyczne - magisterskie (CM)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego-obowiązkowe (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie (Czas pracy własnej studenta)	E-learning (EL)
Semestr zimowy:														
Semestr letni:														
Zakład Humanistycznych Nauk Lekarskich		30												

Razem w roku:													
Zakład Humanistycznych Nauk Lekarskich		30											
<p>Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)</p> <p>C1. Zrozumienie zasad funkcjonowania zbiorowości i grup społecznych; podstawowych mechanizmów strukturalnych i kulturowych regulujących życie społeczne w wymiarze zarówno jednostkowym, jak i grupowym; znaczenia systemów wartości, norm i przekonań; zróżnicowań i nierówności społecznych; funkcjonowania jednostki na poziomie mikro- i makrostruktury; czynników patologicznych wpływających na funkcjonowanie grupy oraz wpływu tychże procesów i mechanizmów społecznych na postawy i zachowania zdrowotne oraz styl życia jednostek i zbiorowości społecznych.</p> <p>C2. Zrozumienie społeczno-kulturowych uwarunkowań zdrowia i choroby, zachowań i postaw zdrowotnych ze szczególnym uwzględnieniem stylu życia jednostki.</p> <p>C3. Zrozumienie zasad funkcjonowania szpitala / placówki służby zdrowia jako instytucji społecznej; społecznej roli lekarza; mechanizmów budujących funkcjonalność oraz przyczyniających się do dysfunkcjonalności instytucji medycznych; wpływu wybranych mechanizmów funkcjonowania instytucji na relacje lekarz – pacjent oraz relacje pomiędzy personelem medycznym.</p> <p>C4. Akceptowanie i przejawianie postaw wspierających jednostki marginalizowane społecznie: pochodzące z niższych warstw i klas społecznych lub piętnowanych społecznie (budowanie grup wsparcia).</p> <p>C5. Wykształcenie podstawowych umiejętności pozytywnego wykorzystania narzędzi wpływu społecznego w autoprezentacji oraz budowaniu podmiotowości własnej i pacjenta, w celu usprawnienia relacji i komunikacji lekarz-pacjent oraz w procesie promowania zdrowia, motywowania pacjentów i osób zdrowych do podejmowania i utrwalania zachowań prozdrowotnych, a także wykształcenie umiejętności obrony przed manipulacjami ze strony innych jednostek i grup społecznych.</p> <p>C6. Akceptowanie i przejawianie zasad prozdrowotnego stylu życia, postaw prozdrowotnych oraz potrzeby promowania zdrowia wśród pacjentów i społeczności lokalnej. Akceptowanie znaczenia zdrowia jako wartości w życiu jednostki, zrelatywizowanej ze względu na uwarunkowania społeczno-kulturowe. Nabycie umiejętności tworzenia programów promujących zdrowy styl życia, opierających się na obowiązującym we współczesnej promocji zdrowia modelu społeczno-ekologicznym oraz paradygmacie aktywizacji i upodmiotowienia jednostek (pacjentów/osób zdrowych) i społeczności, w której one funkcjonują.</p>													
Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:													
Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol									
W 01	D.W1.	Wyjaśnia społeczno-kulturowy wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych na stan zdrowia oraz społeczno-kulturowe różnice i rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych.	odpowiedź ustna, dyskusja, krytyczna analiza literatury przedmiotu	SE 0									
W 02	D.W2.	Zna społeczne czynniki wpływające	odpowiedź ustna,										

		na zachowania w zdrowiu i chorobie, szczególnie w chorobie przewlekłej	dyskusja,	
W 03	D.W4.	Uzasadnia znaczenie zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości w relacji do postaw społecznych, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe oraz zna aktualną koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia.	odpowiedź ustna, dyskusja, krytyczna analiza literatury przedmiotu	SE
W 04	D.W8.	Wyjaśnia funkcjonowanie podmiotów systemów ochrony zdrowia oraz społeczną rolę lekarza	odpowiedź ustna, dyskusja, krytyczna analiza literatury przedmiotu	SE
W 05	D.W10.	Rozumie rolę rodziny w procesie leczenia	prezentacja ustna;	SE
W 06	D.W14.	Zna, opisuje i potrafi zastosować zasady promocji zdrowia, jej zadania i główne kierunki działania, ze szczególnym uwzględnieniem znajomości roli elementów zdrowego stylu życia	projekt z promocji zdrowia, dyskusja	SE
W 07	D.W15.	Objaśnia i potrafi zastosować zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu.	projekt z promocji zdrowia, prezentacja ustna, analiza kampanii społecznych	SE
U 01	D.U1.	Uwzględnia w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych.	opis przypadku, dyskusja	SE
U 02	D.U2.	Potrafi dostrzec oznaki zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych i właściwie na nie reaguje.	opis przypadku, dyskusja	SE
U 03	D.U3.	Wybiera takie leczenie, które minimalizuje konsekwencje społeczne dla chorego.	burza mózgów, dyskusja	SE

U 04	D.U4.	Buduje atmosferę zaufania podczas całego procesu leczenia.	odpowiedź ustna, dyskusja,	SE
U 05	D.U7.	Potrafi wykorzystać narzędzia wpływu społecznego oraz wiedzę socjologiczną w celu angażowania pacjenta w proces terapeutyczny.	projekt z promocji zdrowia, analiza programów i kampanii prozdrowotnych	SE
U 06	D.U9.	Udziela porady w kwestii przestrzegania zaleceń terapeutycznych i prozdrowotnego trybu życia.	projekt z promocji zdrowia	SE
U 07	D.U12.	Potrafi komunikować się ze współpracownikami zespołu, udzielając konstruktywnej informacji zwrotnej i wsparcia.	projekt z promocji zdrowia,	SE

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytorjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK - samokształcenie, EL- E-learning.

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw:

Wiedza: 5

Postawy: 5

Umiejętności: 5

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS): 1,5

Forma nakładu pracy studenta

(udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)

Obciążenie studenta (h)

1. Godziny kontaktowe:

30

2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):

9

Sumaryczne obciążenie pracy studenta

39

Punkty ECTS za moduł/przedmiotu

1,5

Uwagi

Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)

Wykłady -

Seminaria

1. Socjologia medycyny jako subdyscyplina socjologii ogólnej

Co to jest socjologia? Pożytki płynące z socjologii dla studentów i praktykujących lekarzy. Społeczne uwarunkowania rozwoju socjologii medycyny.

2. Małe i wielkie struktury społeczne

Elementy tworzące grupę społeczną: liczebność grupy, wartości wewnątrzgrupowe, więź społeczna, wewnętrzna organizacja (struktura grupy). Konflikt ról społecznych. Spójność grupy.

3. Kultura i jej wpływ na życie społeczne. Kulturowe uwarunkowania zdrowia i choroby

Pojęcie kultury. Kultura jako płaszczyzna integracji społeczeństwa. Pojęcie wartości i norm społecznych. Systemy symboli. Proces socjalizacji i wychowania.

Zdrowie jako wartość. Współzawodnictwo między zdrowiem a innymi znaczącymi wartościami. Przekonania na temat zdrowia i choroby. Poziom wiedzy a zdrowie i choroba. Pojęcie stylu życia. Wpływ kultury na korzystanie z medycyny konwencjonalnej i niekonwencjonalnej. Postawy wobec ludzi chorych.

4. Znaczenie społeczno-ekologicznego modelu zdrowia w procesie leczenia i promocji zdrowia
Obiektywne (medyczne) a subiektywne podejście do zdrowia i choroby. Przejście od biomedycznego do społeczno-ekologicznego modelu zdrowia i choroby oraz jego główne założenia. Pozytywna koncepcja zdrowia (zdrowie jako zasób / proces). Mandala zdrowia – model ekosystemu człowieka. Podstawowe priorytety promocji zdrowia. Promocja zdrowia oparta na upodmiotowieniu.

5. Zachowania, postawy w zdrowiu i chorobie

Zachowania zdrowotne jako jedna z kategorii stylu życia jednostki. Zachowania zdrowotne i antyzdrowotne. Postawy wobec symptomów choroby. Problem wyboru sposobu leczenia. Wybrane mechanizmy społeczne wyjaśniające zachowania antyzdrowotne: proces socjalizacji, rodzaje reakcji na wpływ społeczny (konformizm), dysonans poznawczy. Społeczna rola chorego.

6. Styl życia a zdrowie

Pojęcie stylu życia w wybranych koncepcjach socjologicznych (Max Weber, Andrzej Siciński, Pierre Bourdieu). Społeczno – kulturowe uwarunkowania stylu życia jednostki.

7. Choroba jako dewiacja społeczna

Pojęcie dewiacji społecznej w koncepcji naznaczenia społecznego. Relatywizacja dewiacji. Dewiacja pierwotna i wtórna. Dewiacja czysta i pozorna. „Kariera dewiacyjna” (pułapka dewiacji). Choroba jako dewiacja społeczna. Komunikacja z pacjentem z chorobą piętnowaną społecznie.

8. Zróżnicowania i nierówności społeczne a zdrowie i choroba

Pojęcie klasy i warstwy społecznej. Pojęcie zróżnicowań i nierówności społecznych. Płeć, wiek, miejsce zamieszkania, stan cywilny, wykształcenie, pozycja społ. jako determinanty zdrowia i choroby. Społeczne i zdrowotne skutki bezrobocia i ubóstwa. Różne oblicza marginalizacji i wykluczenia społecznego: choroba, niepełnosprawność, ubóstwo, bezdomność, starość. Problemy społeczne i zdrowotne osób marginalizowanych społecznie a praktyka lekarza.

9. Rodzina a zdrowie i choroba

Rodzina jako grupa społeczna. Rodzina a zachowania zdrowotne. Przeobrażenia współczesnej rodziny a zdrowie. Wpływ choroby na funkcjonowanie rodziny.

10. Podstawowe narzędzia wpływu społecznego i ich wykorzystanie w praktyce lekarskiej

Zasady działania podstawowych socjotechnik: wzmocnienia emocjonalne i racjonalne, pozytywne i negatywne wzmocnienia a zmiana zachowań, heurystyki sądenia, autorytet, zaangażowanie i konsekwencja, społeczny dowód słuszności, lubienie i sympatia. Wykorzystanie narzędzi wpływu społecznego w celu usprawnienia relacji i komunikacji lekarz-pacjent oraz w procesie promowania zdrowia. Zasady etycznego posługiwania się narzędziami wpływu społecznego.

11. Problematyka stosunku społecznego lekarz-pacjent:

Modele relacji lekarz-pacjent. Społeczne uwarunkowania relacji lekarz-pacjent. Przyczyny i konsekwencje niezadowolonia z relacji lekarz-pacjent. Partnerski model relacji lekarz-pacjent.

Najczęstsze bariery komunikacji lekarz – pacjent.

12. Funkcjonalność i dysfunkcjonalność instytucji medycznych

Pojęcie instytucji społecznej. Funkcje instytucji medycznych we współczesnym społeczeństwie. Pojęcie biurokracji. Dysfunkcjonalność instytucji biurokratycznej na przykładzie szpitala.

13. Wsparcie społeczne i jego znaczenie w leczeniu i rehabilitacji

Wpływ wsparcia społ. na stan zdrowia fizycznego i psychicznego. Formy wsparcia społ. Otrzymywane a oczekiwane rodzaje i źródła wsparcia społ. Rozwój i znaczenie ruchu „pacjent dla pacjenta”.

14. Współczesne przemiany w podejściu do ludzi starych i umierających

15. Projektowanie programów i kampanii promujących zdrowy styl życia wśród dzieci i młodzieży.

Zasady projektowania programów promujących zdrowy styl życia. Rola lekarza w promowaniu zdrowia w społeczności lokalnej. Zastosowanie narzędzi wpływu społecznego w projektach promujących zdrowie. Kwestie etyczne w promocji zdrowia.

Ćwiczenia -

Inne -

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. Barański J., Piątkowski W. (red.), Zdrowie i choroba. Wybrane problemy socjologii medycyny, Oficyna Wyd. ATUT, Wrocław 2002.
2. Synowiec-Piłat M. Pałęga A., Jędrzejek M., Promocja zdrowia w działaniu. Od teorii do praktyki, Wyd. EUROSISTEM, Wrocław 2017.
3. Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2003 Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2003. (wybrane rozdziały)

Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

1. Cialdini R., Wywieranie wpływu na ludzi, GWP.
2. Giddens A., Socjologia, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2006 (wybrane rozdziały).

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...) rzutnik multimedialny, laptop

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)

Zaliczenie I roku oraz odbycie wakacyjnej praktyki studenckiej.

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę, kryteria i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny).

W zakresie wiedzy: pisemne kolokwium zaliczeniowe w formie testu (pytania zamknięte i otwarte).

Ocena zależna od ilości zdobytych punktów:

- > 95 % 5,0 (bdb)
- 91-95 % 4,5 (ponad db)
- 76-90 % 4,0 (db)
- 66-75 % 3,5 (dość db)
- 55-65 % 3,0 (dst)
- < 55 % 2,0 (ndst)

W zakresie umiejętności: przygotowanie w podgrupach (5-6 osobowych) projektu promującego zdrowy styl życia.

Ocena zależna od ilości zdobytych punktów:

- > 95 % 5,0 (bdb)
- 91-95 % 4,5 (ponad db)
- 76-90 % 4,0 (db)
- 66-75 % 3,5 (dość db)
- 55-65 % 3,0 (dst)
- < 55 % 2,0 (ndst)

Ocenę końcową stanowi suma ocen z kolokwium (70%) oraz z projektu (30%), podzielona przez 2.

Aktywne uczestnictwo w zajęciach na podstawie zalecanej literatury pozwala na poprawę oceny końcowej o pół stopnia (od 5 do 8 potwierdzonych aktywności w semestrze) do całego stopnia (powyżej 8 aktywności w semestrze) (Student może uzyskać tylko 1 zbiorczą aktywność na 1 zajęciach). Studenci mają prawo do poprawy oceny. W tym celu wyznaczony zostanie jeden termin poprawy w formie kolokwium pisemnego. Wynik tego kolokwium będzie decydujący i ostateczny, jeżeli chodzi o ocenę końcową (w przypadku osiągnięcia niższego wyniku niż w pierwszym terminie, ocena zostanie obniżona: wynik z II testu + wynik z projektu/2).

Każda nieobecność musi być odrobiona, łącznie z dniami rektorskimi i godzinami dziekańskimi.

Ocena:	Kryteria oceny zaliczenia przedmiotu
Bardzo dobra (5,0)	> 95 % sumy wyników z testu (70%) i projektu praktycznego (30%)/ 2
Ponad dobra (4,5)	91-95 % sumy wyników z testu (70%) i projektu praktycznego (30%) / 2
Dobra (4,0)	76-90 % sumy wyników z testu (70%) i projektu praktycznego (30%) / 2
Dość dobra (3,5)	66-75 % sumy wyników z testu (70%) i projektu praktycznego (30%) / 2
Dostateczna (3,0)	55-65 % sumy wyników z testu (70%) i projektu praktycznego (30%) / 2

Ocena:	Kryteria oceny z egzaminu (jeśli dotyczy)
Bardzo dobra (5,0)	
Ponad dobra (4,5)	
Dobra (4,0)	
Dość dobra (3,5)	
Dostateczna (3,0)	

Nawa jednostki prowadzącej przedmiot:	Zakład Humanistycznych Nauk Lekarskich
Adres jednostki	ul. Mikulicza-Radeckiego ,750-368 Wrocław
Nr telefonu	71 784 14 96, 71 784 01 02
E-mail	sekretariatzhnl@umed.wroc.pl

Osoba odpowiedzialna za przedmiot:	Dr hab. Jarosław Barański
------------------------------------	---------------------------

Nr telefonu	71 784 14 96
E-mail	jaroslaw.baranski@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia:	stopień/tytuł naukowy lub zawodowy	dziedzina naukowa	Wykonywany zawód	Forma prowadzenia zajęć
Małgorzata Synowiec-Piłat	dr n. hum.	socjologia, spec. socjologia medycyny, promocja zdrowia	socjolog, nauczyciel akademicki	seminarium
Wojciech Mackiewicz	dr n. hum.		nauczyciel akademicki	seminarium

Data opracowania sylabusu

Sylabus opracował(a)

11.05.2020 r.

dr n. hum. Małgorzata Synowiec-Piłat

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

ZAKŁAD HUMANISTYCZNYCH
NAUK LEKARSKICH
Kierownik
dr hab. Jarosław Barański

Podpis Dziekana właściwego wydziału

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
WYDZIAŁ LEKARSKI
Prodziekan ds. kształcenia na kierunku lekarskim
dr hab. Ireneusz Kustrzeba-Wojcicka, prof. nadzw.
(1)